

VENDIM
Nr. 68, datë 17.11.2015

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetari Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtari	“	“
Sokol Berberi	anëtari	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Altina Xhoxhaj	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtari	“	“
Gani Dizdari	anëtari	“	“
Fatos Lulo	anëtari	“	“
Besnik Imeraj	anëtari	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 23.6.2015 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 32 Akti, që u përket palëve:

KËRKUES: Imerr Hoxha

SUBJEKT I INTERESUAR: Drejtoria Rajonale e Sigurimeve Shoqërore Dibër

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i vendimeve nr. 1841, datë 20.9.2011 të Gjykatës së Apelit Tiranë, si edhe nr. 00-2014-4075, datë 30.10.2014 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, dhoma e këshillimit.

BAZA LIGJORE: Nenet 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë, si edhe nenet 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Besnik Imeraj, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuarit, që kërkoj pranimin e kërkesës, dhe pretendimet me shkrim të subjektit të interesuar, që kërkoj rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Nga aktet bashkëlidhur kërkesës rezulton se me vendimin nr. 411, datë 29.1.2001 të Drejtorisë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore (DRSSH) Dibër, dalë në bazë të ligjit nr. 8685, datë 9.11.2000, “Për trajtimin e punonjësve që kanë punuar në miniera në nëntokë”, kërkuarit Imerr Hoxha i është njohur e drejta për të përfituar trajtim të veçantë si punonjës që ka punuar në miniera në nëntokë.

2. Pas përfundimit të procesit të auditivit, të kryer nga Instituti i Sigurimeve Shoqërore Tiranë, me vendimin nr. 411/1, datë 25.1.2010, DRSSH-ja Dibër ka vendosur mbylljen e efekteve financiare të dosjes së përfitimit të kërkuarit, duke i bërë atij të ditur edhe shumën e përfituar padrejtësisht.

3. Kërkuari i është drejtuar gjykatës së juridiksionit të zakonshëm me padi me objekt: detyrimin e Drejtorisë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore Dibër të fillojë pagimin e pensionit të pezulluar padrejtësisht nga data 1.1.2009, si dhe detyrimin për pagimin e shumës prej 6.400 lekësh në muaj, që i përket periudhës 10-mujore nga dita e pezullimit të pensionit.

4. Me vendimin nr. 303, datë 25.6.2010, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Mat ka vendosur: “*Rrëzimin e padisë së paditësit Imerr Hoxha, si të pabazuar në ligj dhe në provë*”.

5. Ky vendim është lënë në fuqi me vendimin nr. 1841, datë 20.9.2011 të Gjykatës së Apelit Tiranë. Kundër këtij vendimi kërkuari ka paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë.

6. Me vendimin nr. 00-2014-4075, datë 30.10.2014, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë në

dhomën e këshillimit ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga kërkuesi Imerr Hoxha.

II

7. **Kërkuesi Imerr Hoxha** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) me kërkesë sipas objektit, me pretendimin se vendimet gjyqësore të kundërshtuara i kanë cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor në këto drejtime:

7.1 Është cenuar parimi i kontradiktoritetit, si edhe e drejta e mbrojtjes, si elemente të rëndësishme të një procesi të rregullt ligjor. Gjykimi në Gjykatën e Apelit është bërë në mungesë të kërkuesit, pasi kjo gjykatë nuk ka bërë njoftimin për pjesëmarrjen në gjykim me shpallje pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Mat, si edhe me fletëthirrje, siç parashikon neni 460/3 i Kodit të Procedurës Civile (KPC).

7.2 Njoftimi me shpallje është i mangët dhe nuk është bërë në përputhje me kërkesat e ligjit procedural, duke i cenuar kërkuesit të drejtën e mbrojtjes në gjykim.

7.3 Edhe pse kjo shkelje u ngrit nga kërkuesi në rekursin drejtuar Gjykatës së Lartë, kjo e fundit nuk e mori parasysh atë.

8. **Subjekti i interesuar, DRSS-ja, Dibër**, në parashtrimet me shkrim drejtuar Gjykatës, ka prapësuar sa vijon:

8.1 Është provuar se kërkuesi ka falsifikuar dokumentin zyrtar kundrejt përfitimit të paligjshëm të trajtimit të veçantë.

8.2 Pretendimet e kërkuesit për procesin e zhvilluar në gjykatën e shkallës së parë janë të pabazuara, pasi gjykata u ka dhënë mundësi palëve ndërgjyqëse të parashtrojnë pretendimet e tyre dhe të paraqesin prova në mbrojtje të këtyre pretendimeve, duke i administruar dhe vlerësuar ato sipas bindjes së brendshme.

8.3 I pabazuar është edhe pretendimi i kërkuesit për mosmarrjen dijeni për procesin e zhvilluar në Gjykatën e Apelit. Siç konstatohet edhe nga përmbajtja e këtij vendimi, subjekti i interesuar, DRSSH-ja, Dibër, ka qenë i pranishëm në shqyrtimin e çështjes në atë gjykatë, çka provon se njoftimi për datën dhe orën e gjyimit është realizuar rregullisht për palët ndërgjyqëse.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitetin e kërkuesit

9. Gjykata vlerëson se kërkuesi legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të rregullimit kushtetues të neneve 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës, *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur brenda afatit të parashikuar nga neni 30/2 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, si dhe *ratione materiae*, pasi pretendimet e paraqitura në kërkesë *prima facie* përfshihen në juridiksionin e Gjykatës Kushtetuese.

B. Për pretendimin për cenimin e së drejtës për të marrë pjesë në gjykim dhe për t’u mbrojtur

10. Kërkuesi pretendon cenimin e parimit të kontradiktoritetit, si edhe të së drejtës së mbrojtjes në gjykimin e zhvilluar në Gjykatën e Apelit Tiranë, për shkak të mosnjoftimit të tij për datën dhe orën e seancës gjyqësore, në përputhje me dispozitat procedurale.

11. Gjykata në jurisprudencë konstante ka përcaktuar disa standarde kushtetuese, të cilat janë të lidhura nga pikëpamja organike dhe funksionale me njëra-tjetrën në mënyrë të tillë, që cenimi i njërit standard ndikon në mënyrë të pashmangshme në cenimin e të tjerave. Konkretisht, e drejta për t’u njoftuar për një gjykim dhe pjesëmarrja në të është e lidhur me vendimmarrjen e gjykatës, e cila ndikon drejtpërsëdrejti mbi të drejtat subjektive ose interesat e ligjshme të individit. Nga ana tjetër, e drejta për të marrë pjesë në gjykim krijon të njëjtat mundësi për të paraqitur prova dhe argumente në

mbrojtje të interesave vetjake, në raport me palën kundërshtare. E drejta për t'u njoftuar për të marrë pjesë në gjykim iu paraprin të drejtave të tjera, pasi nëse pala ndërgjyqëse nuk njoftohet për datën dhe orën e seancës, ajo detyrimisht do të gjendet në pamundësi objektive për të ushtruar të drejtat që i garantohen nga neni 42 i Kushtetutës, në kuadrin e një procesi të rregullt ligjor (*shih vendimin nr. 51, datë 21.11.2013 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Parimi i barazisë së armëve nënkupton se çdokush që është palë në proces duhet të ketë mundësi të barabarta të paraqesë çështjen e tij dhe se asnjë palë nuk duhet të gëzojë avantazh të konsiderueshëm ndaj palës tjetër, por duhet të përcaktohet një ekuilibër i drejtë mes palëve. E drejta për të marrë pjesë në gjykim nuk duhet konsideruar si një e drejtë formale, ku palëve t'u garantohet thjesht prania fizike gjatë procesit civil, por, përkundrazi, duhet që legjislacioni procedural në radhë të parë dhe më pas gjyqtari gjatë gjykimit t'u japin mundësi të barabarta palëve për të paraqitur argumente dhe prova në mbrojtje të interesave të tyre. Nëse nuk do të ekzistonte barazia e armëve në gjykimin civil, atëherë argumentet e njëjës palë do të prevalonin mbi argumentet e palës së cenuar dhe, për rrjedhojë, e drejta për të marrë pjesë në gjykim do të zhvishej nga funksioni i saj kushtetues për të garantuar një proces të rregullt ligjor. Bazuar në këto parime, gjykatës i dalin një sërë detyrash, mes të cilave rëndësi të veçantë merr krijimi i mundësive të barabarta për pjesëmarrjen e palëve apo përfaqësuesve të tyre në proces, si dhe mundësia e deklaramit të tyre për faktet, provat dhe vlerësimet ligjore që janë të lidhura ngushtë me çështjen që shqyrtohet në gjykatë (*shih vendimin nr. 31, datë 26.6.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

13. Gjykata ka vlerësuar se kontrolli i kushtetutshmërisë së një vendimi gjyqësor vlerësohet në një kontekst të caktuar faktesh që lidhen me të drejtën për proces të rregullt ligjor. Rastet që i paraqiten Gjykatës, mbi bazën e ankimit të individëve, duhet të shqyrtohen domosdoshmërisht në bazë të provueshmërisë së fakteve të dhëna. Marrja e vendimit për çështje kushtetuese kondicionohet nga përcaktimi i fakteve kushtetuese, mbi bazën e të cilave vlerësohet respektimi i së drejtës për një proces të rregullt ligjor. Përdorimi i Gjykata Kushtetuese ka autoritetin për të vendosur përfundimisht për çështje të kushtetutshmërisë së procesit gjyqësor, ajo nuk mund ta ushtrojë këtë kompetencë pa analizuar faktet e natyrës kushtetuese (*shih vendimin nr. 18, datë 31.3.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Gjykata ka theksuar edhe se veprimet ose mosveprimet e parregullta të administratës gjyqësore nuk duhet t'i ngarkohen individit, i cili nuk mund të jetë përgjegjës për mbarëvajtjen e punës së saj (administratës) (*shih vendimin nr. 48, datë 29.4.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Në referim të nenit 460 të KPC-së njoftimi për ditën dhe orën e gjykimit të çështjeve bëhet nga gjykata e apelit me shpallje pranë saj dhe në gjykatën e shkallës së parë që ka dhënë vendimin e ankimuar. Po ashtu, kjo dispozitë përcakton edhe se afati kohor për njoftimin e palëve është 10 ditë përpara shqyrtimit të çështjes.

16. Në çështjen konkrete në shqyrtim Gjykata vëren se gjykimi i çështjes në Gjykatën e Apelit Tiranë, është zhvilluar pa praninë e palëve. Në seancën e datës 20.9.2011 Gjykata e Apelit Tiranë pasi ka bërë verifikimin e paraqitjes së palëve, ka vendosur zhvillimin e gjykimit në mungesë të kërkuarit, me arsyetimin se kërkuari ka pasur dijeni (*procesverbali i datës 20.9.2011, fq1. e dosjes gjyqësore*). Sipas vërtetimit nr. 925 prot., datë 22.9.2011, të lëshuar nga kancelari i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Mat, rezulton se në listën e gjyqeve të datës 20.9.2011 të Gjykatës së Apelit Tiranë nuk është listuar çështja civile me palë paditëse kërkuarin Imerr Hoxha. Po ashtu, edhe në materialet e dosjes gjyqësore nuk rezulton i administruar ndonjë njoftim për kërkuarin në lidhje me datën dhe orën e seancës gjyqësore.

17. Gjykata vlerëson se ishte detyrë e Gjykatës së Apelit të Tiranës të verifikonte nëse njoftimi i palëve ishte bërë në mënyrë të rregullt dhe në përputhje me nenin 460 të KPC-së. Mospërmbushja nga ana e kësaj gjykate e detyrimeve që rrjedhin nga dispozitat procedurale për njoftimin e rregullt të kërkuarit për datën dhe orën e seancës gjyqësore në atë gjykatë, ka sjellë për rrjedhojë, cenimin e së drejtës së tij për të marrë pjesë në gjykim dhe për t'u mbrojtur në përputhje me parimin e kontradiktoritetit dhe të barazisë së palëve. Po ashtu, Gjykata vëren se ndonëse pretendimi si më sipër është ngritur nga kërkuari edhe në rekursin drejtuar Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, ky i fundit si gjykatë ligji duhet t'i

konstatonte këto shkelje duke i korigjuar ato.

18. Për sa më sipër, Gjykata arrin në përfundimin se pretendimet e kërkuarit për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, si pasojë e mohimit të së drejtës së tij për të marrë pjesë në gjykimin e çështjes, objekt shqyrtimi, në Gjykatën e Apelit të Tiranës, për shkak të mosnjohimit të datës dhe orës së gjyimit, janë të bazuara, për rrjedhojë kërkesa për shfuqizimin e vendimeve të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë duhet të pranohet.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës, si dhe të neneve 72, 77 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash¹,

VENDOSI:

- Pranimin tërësisht të kërkesës.
 - Shfuqizimin e vendimeve nr. 1841, datë 20.9.2011 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe nr. 00-2014-4075, datë 30.10.2014 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.
 - Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Apelit Tiranë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Sokol Berberi, Vladimir Kristo, Fatmir Hoxha, Altina Xhoxhaj, Vitore Tusha, Besnik Imeraj, Fatos Lulo, Gani Dizdari

¹ Gjyqtarja V. Tusha votoi vetëm për shfuqizimin e vendimit të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.